

Lisbeth Hoffmann Petersens prædiken store bededag

Taler

Lisbeth Hoffmann Petersen
Sognepræst

Dato

30. april 2021

Sted

Hjallese Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 3, vers 1-10

Salmer

Gud Helligånd! o, kom
Herre Gud Fader i Himlen (Kyrie)
Ære være Gud i det højeste (Gloria)
Klynge og klage
O Gud, du ved og kender
Gud igenfødte, ny-levende sjæle
Hil dig, Frelser og Forsoner
Hvad er det at møde den opstande mester, vers 1-2; 8-9

- 1 Der er noget galt. Det er helt og aldeles forkert. Der er brug for omvendelse!
Måske har I også prøvet dét, der overgik mig forleden dag: Det var midt på
dagen, at jeg fandt ud af, at der var noget galt. Arbejdsopgaverne havde stået i
kø, og det hele kørte derudad; alt var tilsyneladende i skønneste orden, da jeg
5 med ét opdagede, at der var noget, som generede mig, noget, som var omvendt i
forhold til dét, det skulle være. Pludselig fandt jeg ud af, at jeg havde taget et
stykke tøj omvendt på, og det var faktisk ganske generende. Men nu er det
sådan, at det kan være svært at få vendt sit tøj om midt i det hele. I givet fald skal
det hele af igen, og man må tage det på ny – med den rette side udad. Det var
10 her, jeg fik stikordet til dagens tekst: Der er brug for omvendelse!

- Det er i dag Bededag – dagen, der har temaet: omvendelse og bod. For år tilbage
hed dagen ”bods- og bededag” og var en del af en større samling dage med
samme sigte: at bede om bod og bedring, så det ville gå landet bedre i forhold til
15 misvækst, sygdom, manglende fromhed, ondskab og krig. Så blev disse mange
små dage slået sammen til ”Store Bededag”, og nu hedder dagen blot ”Bededag”
til trods for, at det kun er hvert andet år, at teksten i det hele taget handler om
bøn. Mange kirker anvender dagen til konfirmationer, og der vil helt givet være
mange, der vil mene, at der slet ikke er brug for sådan en bods- og bededag og
20 tale om omvendelse i vore dage. Men det er fejltagelse! Der *er* brug for
omvendelse! Bare tænk på min oplevelse fra den forgangne uge. For det kan jo

være, at det ikke bare er éns tøj, man har fået omvendt på. Det kan meget vel være éns liv, som man har fået omvendt til noget helt galt og forkert – endda uden at vide det. Måske kører livet derudad, og først når noget begynder at
25 genere én, opdager man, at der er noget galt.

Johannes Døberen vidste, at der var noget helt galt. Derfor var det hans formål i livet at prædike og gøre opmærksom på det. ”*Omvend jer!*” råbte Johannes ude i ørkenen, hvor han levede som en vildmand, yderst spartansk og langt fra den
30 gængse måde at leve på. ”*Øgleyngel... tro ikke, I kan flygte fra den kommende vrede!*” skreg Johannes til farisæere og saddukæere, der mente, at de var helt rigtigt på den og kunne falde tilbage på deres ædle byrd og deres store, intellektuelle viden. Johannes blev ikke særligt populær på at sige sandheden. Tværtimod! Johannes Døberen mistede livet til sidst. Men da var hans
35 livsopgave opfyldt, fordi Johannes skulle pege hen imod Jesus og det Himmerige, som Jesus bringer med. Men for at nå dertil skulle der omvendelse til! Johannes var på ingen måde nogen hyggeonkel, og han var nærmest mere provokerende og kontroversiel end Jesus selv, netop fordi Johannes skulle forsøge at forberede mennesker på dét, som er kommet til verden med Jesus: en
40 helt og aldeles ny og anderledes måde at anskue verden på og leve på.

Dét, der er galt, er *synd* – altså nogle fejltrin, en fejltagtig måde at leve og handle på, et oprør mod Gud. Det er den traditionelle, gammeldags måde at tænke synd på: at det enkelte menneske indgår i en større sammenhæng med andre
45 mennesker og Gud, og at man uvægerligt kommer til at gøre andre fortræd, hvad enten man vil det eller ej. Som tiden er gået, er samfundet blevet anderledes indrettet, og fokus har flyttet sig fra fællesskabet til den enkelte og den enkeltes præstation. I dag er det således tæt på, at synd betyder det stik modsatte af tidligere – Man møder ofte ordet ”synd” i betydningen: Det er
50 meget ”synd” for mig. Den enkelte er tilbøjelig til at opfatte sig selv som et offer for de vilkår, der nu engang hører livet til, fremfor som et menneske, der lever på godt og ondt og tager ansvar for sig selv og sine handlinger. Når det hele tiden er synd for én, så er man mindre tilbøjelig til at indse, at man selv kan begå synd, fejltrin, og dermed bliver kristendommens budskab meget svært tilgængeligt,
55 måske uforståeligt, og behovet for en bodsdag bliver mindre prægnant. Den dårlige samvittighed kommer således til at handle om dét, man ikke fik gjort, frem for dét, man gjorde, som var forkert. Væsentlige begreber i troen som f.eks. syndernes forladelse, tilgivelse og nåde bliver uforståelige og fjerne begreber. Det er her, der pludselig bliver behov for en omvendelse, en forandret indstilling til

tingene.

65 Dette kan sammenlignes med, at man kører i forkert retning ude på motorvejen. Man kommer kørende ude på Storebæltsbroen, kigger sig omkring og tænker ved sig selv: ”Nej, hvor underligt, at alle andre kører i den forkerte retning, og det kun er mig, der har styr på det.” Men nej, det er én selv, der er kommet på afveje. Motorvejen er ensrettet; det er livsfarligt at køre imod alle andre biler – både for én selv og for alle andre. Derfor er der brug for omvendelse. Snarere nu end om et øjeblik. Man skal vende om, inden det er for sent! Dette gælder også, 70 hvis man er kommet fejlagtigt ind på livet og er orienteret mod sig selv alene, kører, om jeg så må sige, ind i sig selv og ikke bevæger sig i samme retning som andre mennesker eller rettere ud til de andre. Til at begynde med er der intet at bemærke, men efterhånden føles det generende – som et stykke tøj, der sidder omvendt.

75

Dér, hvor det bliver ødelæggende, er, når en person kalkulerer med, at man gør noget ulovligt og forkert med fuldt overlæg og er klar til at tage straffen for det, betale bøden for det – altså gør bod uden at angre. Det kan være ved at bryde fartgrænserne og dermed sætte sit eget liv og andres liv på spil. Men man er 80 ligeglad; for man betaler bare bøden, hvis man bliver standset. Eller hvis man blæser på myndighedernes anbefalinger mht. corona-smitte, rejser udenlands, selv om det er alt for risikabelt, undlader at gå i karantæne, fordi det ikke lige passer ind i éns planer – og dermed sætter ikke blot sit eget, men i højeste grad andres liv på spil. For måske møder man et menneske, hvis liv man ændrer for 85 altid ved at berøve dette menneske dets gode helbred, dets kæres liv eller dets eget liv. Inden man når dertil, er der brug for én, der råber lige så højt som Johannes Døberen og kalder til omvendelse, *før* det er for sent.

Der er, uden tvivl, brug for en omvendelse i perspektivet fra mig til andre, fra 90 den kalkulerede bod til det samvittighedsfulde jeg, der tager ansvar for sig selv og andre. Denne bevægelse går fra ansvarsforflygtigelse til erkendelse af synd og skyld og videre til bod, tilgivelse og nåde. Sker denne gennemgribende forandring, forvandles loven fra at være noget, der står i en bog, at man skal, til at være en lov, der bliver skrevet ind i hjertet, og som man følger og lever efter 95 som det naturligste i verden. Når man når dertil, føler man straks, at noget er galt, og ikke blot tøjet, men livet strammer og generer – For der *er* så sandelig brug for omvendelse! Glædelige bods- og bededag! AMEN

100 **Kilde**
www.hjallesekirke.dk

Kildetype
Dokumentation på online medie

105 **Tags**
Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Store bededag

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/lisbeth-hoffmann-petersens-praediken-store-bededag>

110

115

120

125

130

135